

Hjónin Halla og Gunnar á Reyðarfirði reka saumastofu og trillu og segja vel ganga

Bróderað í fiskiríð

Taka sporið Halla Einarsdóttir og Gunnar Hjaltason við saumavélarnar sem hvor um sig kosta bílverð. — Morgunblaðið/Steinunn Ásmundsdóttir

Halla Einarsdóttir og Gunnar Hjaltason hafa rekið Saumastofu Höllu frá árinu 1997, heima hjá sér á Reyðarfirði.

"Gunnar var á sjó og ég ein heima," segir Halla, sem í byrjun saumaði flíspeysur og fékk sér litla vél til að bródera. "Ég var bara að prófa hvort þetta gengi. Við fórum að fá beiðnir um ýmis verk og svo hefur þetta undið upp á sig. Við keyptum okkur stóra tölvustýrða útsaumsvél 1997 og aðra til sl. haust. Þetta eru dýr tæki og kosta bílverð hvort um sig."

"Nú er ég að glíma við Latabæ," segir Gunnar og sýnir hvernig hann hefur forritað útsaumsvélina til að gera mynd af sjálfum Íþróttarálfnum. Þau sauma í vinnufatnað, hand-klæði og íþróttabúninga og merkja fyrir margvísleg félög. Lausatraffíkin er töluverð og menn að biðja um ýmis viðvik í saumaskap. Bandaríski verktakinn Bechtel sem reisir álverið, samdi t.d. við þau um að sauma fleiri hundruð lambhúshettur undir öryggishjálma starfsmanna, ásamt dálitlu af myrkvunartjöldum í starfsmannahús í bænum.

"Við erum orðin fullorðin þannig að það væri ekki sniðugt ef maður væri á haus frá átta til sjö," segir Halla. "Við lifum hreint ekki af þessu, en saumarnir eru búbot og fínt fyrir okkur á þessum aldri að hafa sem verkefni. Við höfum aldrei spáð í að stækka og reksturinn myndi aldrei bera það að kaupa starfskraft."

Sér á parti fyrir austan

Blaðamanni er boðið í stofu og skenkt kaffi með jólakökunni. "Ég er á sjó," segir Gunnar. "Á handfærum og er hreinræktaður trillukarl. Það er að vísu bilað núna. Við erum fjórir trillukarlar hér og einn að fara. Ég er með 35 tonn og í góðum málum. Ég hef verið trillukarl síðan '92. En þetta er því miður allt að hverfa héðan af fjörðunum."

Gunnar hefur verið í landi síðan 10. ágúst þegar bilaði hjá honum. Hann segir gæftir ekki hafa verið góðar undanfarið, fínt á línuveiði og frést af mokveiði. "Ég er nú ekkert mjög stressaður yfir því að komast ekki út, hældrifið fer að komast í bátinn og þá gerist eitthvað. Annars virðist veðurfarið hafa breyst mjög til hins verra og lægðir fara t.a.m.allt aðrar brautir en áður. Nú eru bara nokkrar klukkustundir á milli lægða og þær margar djúpar. Þetta er eins og með fellibyljina í Bandaríkjunum, þeir eru miklu fyrr á ferðinni en áður. Núna er t.d. skítabræla og straumur og þá þýðir ekkert fyrir okkur að fara út. Við erum alveg sér fyrir austan, því það er svo mikill straumur hérna og er hvergi annars staðar. Straumhraðinn fyrir utan firðina er sá langmesti í kringum landið og getur farið allt upp í sex mílur. Í stærsta straumi ferð þú ekkert á sjó, hvorki með línu né færi. Jafnvel þó veður sé gott. Þetta eru alveg sérvísindi."

Gunnar er formaður Félags smábátæigenda á Austurlandi "Það er heilmikil þróun í málefnum smábátanna. Bátarnir eru að stækka og eru með fullkominn beitningarbúnað um borði. Ég er hræddur um að færaveiðarnar heyri brátt sögunni til. Það er bara spurningin hvenær ég og þeir örfáu sem eftir eru hætta. Þá kaupa þessir stóru. Þeir hafa fjármagnið."

Gunnar segir þó ýmislegt jákvætt að gerast hjá smærri bátunum. Krafa um að fá fisk veiddan á króka

fer vaxandi.

Innfæddir hverfa í fjöldann

"Mér líst vel á þróunina á Reyð-arfirði," segir Halla. "Hvað hefur ekki breyst hér? Það er miklu meiri umferð, verið að byggja um allt og á eftir að byggja meira. Það verður gott þegar búið er að tengja neðri leiðina út fyrir Valhöll, þá fer von-andi mest af umferðinni þar um." Hús þeirra Höllu og Gunnars stend-ur einmitt við aðalgötuna í gegnum bæinn og eftir henni blátt áfram streyma stórvirkar vinnuvélar og flutningabílar eins og fiskar í fljóti. "Það er líka mikil breyting í mannlíf-inu," segir Gunnar. "Maður rekur t.d. upp stór augu ef maður sér original Reyðfirðing í Krónunni. Við erum minnihlutahópur orðinn í bænum og allt mjög öðruvísi en áður var. Flest-ir eru ánægðir og þetta var jú það sem við báðum um í 30 eða 40 ár. Við höfum ekki heyrt um nein vandamál þessu samfara. Svo er eitthvað af unga fólkinu að koma til baka. Bærinn á eftir að stækka mikið og þetta á eftir að verða miklu meira en maður heldur. Reyðarfjörður verður miðjan á Austurlandi held ég." Gunnar bætir við að Fáskrúðsfjarðargöng breyti miklu. "Á endanum verða öll þessi fjöll boruð og undir Berufjörðinn og allt saman, það er bara spurningin um röðina. Það verður ekki hætt að bora fyrr en menn finna ekki fleiri fjöll! Þá verða vegalengdimar litlar og engir fjallvegir. Sjáðu svo bara Norðurhafssiglingarnar. Við erum eini staðurinn sem getur tekið þær. Og þá mun ekki veita af öllu undirlendinu hér. Stóru skipin sem við horfum á núna verða eins og litlar jullur í samanburði við það sem kemur." Halla og Gunnar segjast því hvergi bangin og ætla að halda sig við bróderí og fiskirí ásamt því að umfaðma öll barnabörnin sín, sem mun ærinn starfi og skemmtilegur.

Þegar þau hjónin fara af bæ er settur miði á útidyrnar á heimilinu, saumastofunni og útgerðinni. Þar gæti staðið eitthvað á þessa leið: "Fór niður í búð, kem bráðum."